

वा० रा०

॥ ६९ ॥

उक्तवाक्ये इति उपरते इत्यर्थः ॥ १ ॥ वक्तुमर्हसीत्यस्य विस्तरमित्यनेनान्वयः ॥ दिव्यमानुषसंभवं दिव्यलोकनिबंधनंच ॥ २ ॥ शुश्रूषितं विस्तरमाह ॥ त्रीनित्यादि ॥ भूर्भुवः स्वर्गानित्यर्थः ॥ प्लावयेत् व्यामुयात् ॥ इत्येको विस्तरः ॥ द्वितीयमाह ॥ कथमिति ॥ त्रिपथगेति ॥ प्रसिद्धिः किं निबंधनेति द्वितीयः ॥ ३ ॥ कर्मभिश्चरितैः समन्वि तेति तृतीयः ॥ द्वयोर्हि मवत्कन्ययोः प्रस्तावेऽपि स्ववंशोद्धारकत्वाद्गंगाविषयक एव भगवतः प्रशंसित्युक्तं ॥ ४ ॥ निखिलेन कार्त्स्न्येन विस्तरेणेति यावत् ॥ उद्वाहो विवाहः ॥ ५ ॥

उक्तवाक्ये मुनौ तस्मिन्नुभौराघवलक्ष्मणौ ॥ प्रतिनंदकथां वीरावूचतुर्मुनिपुंगवं ॥ १ ॥ धर्मयुक्तमिदं ब्रह्मन्कथितं परमं त्वया ॥ दुहितुः शैलराजस्य ज्येष्ठया वक्तुमर्हसि ॥ विस्तरं विस्तरज्ञो सिदिदिव्यमानुषसंभवं ॥ २ ॥ त्रीन्पथो हेतुना केन प्लावयेल्लोकपावनी ॥ कथं गंगा त्रि पथगा विश्रुता सरिदुत्तमा ॥ ३ ॥ त्रिपुलोके पुधर्मज्ञकर्मभिः कैः समन्विता ॥ तथा ब्रुवतिकाकुत्स्थे विश्वामित्रस्तपोधनः ॥ ४ ॥ निखिलेन कथां सर्वामपि मध्येन्यवेदयत् ॥ पुरारामकृतोद्वाहः शितिकंठो महातपाः ॥ ५ ॥ दृष्ट्वा च भगवान्देवीं मैथुना योपचक्रमे ॥ तस्य संक्री डमानस्य महादेवस्य धीमतः ॥ शितिकंठस्य देवस्य दिव्यं वर्षातंगतं ॥ ६ ॥ न चापितनयो राम तस्या मासीत्परंतप ॥ सर्वे देवाः समुद्युक्ताः पितामहपुरोगमाः ॥ ७ ॥ यदि होत्पद्यते भूतं कस्तस्य तिसहिष्यति ॥ अभिगम्य सुराः सर्वे प्रणिपत्येदमब्रुवन् ॥ ८ ॥ देवदेव महादेव लोकस्यास्य हि ते रत ॥ सुराणां प्रणिपातेन प्रसादं कर्तुमर्हसि ॥ ९ ॥ नलोकाधारयिष्यंति तव तेजः सुरोत्तम ॥ ब्राह्मणेन तपसा युक्तो देव्या सह तपश्चर ॥ १० ॥

गतं क्रीडयेति शेषः ॥ ६ ॥ समुद्युक्ताः सेनानीप्राप्त्यर्थं परमयत्नेन रुद्रो मयोः संयोजनं कृत्वापि तस्यां रौद्रतेजसो मोचनं वारयितुं समुद्युक्ता बभूवुरित्यर्थः ॥ समुद्विग्रा इति पाठस्तु मुगम एव ॥ ७ ॥ पुत्रार्थं संयोजनोद्योगवतां तन्निवारणोद्योगो नुचितस्तत्राह ॥ यदि हेति ॥ इह उमायां ॥ उत्पद्यते उत्पत्स्यते अब्रुवन् इति विचार्येत्यादि ॥ ८ ॥ ९ ॥ प्रसादविषयमाह ॥ नलोका इति ॥ भूरादिलोकास्तस्थप्रजाश्चेत्यर्थः ॥ ब्राह्मणेन तपसा ब्रह्मानन्यतालक्षणेन तपसेत्यर्थः ॥ १० ॥

वा० का०

॥ ६९ ॥